

УДК 300.007; 331.36; 658.336

Ольга Шаповалова

Національний транспортний університет, Україна

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ КАДРІВ

Shapovalova Olga

CURRENT ISSUES OF VOCATIONAL TRAINING AND RETRAINING

Сучасні підходи до кадрової політики і освіти (в тому числі і підвищенню кваліфікації) в інформаційному суспільстві докорінно відрізняються від тих, що мали місце в індустріальному суспільстві. Щоденно змінюється ситуація на ринку праці. Вивільняються спеціалісти в одних галузях і в той же час не вистачає спеціалістів в інших галузях.

Нові вимоги до системи освіти викликані зміною характеру і організації праці в умовах інформатизації суспільства і зміни типу економіки. Так звані віртуальні робочі місця, які, вважають експерти, отримають в найближчому майбутньому широке поширення і завдяки яким у ряді випадків відпадає необхідність безпосереднього контакту між працівниками в трудовому процесі, вимагають іншої психології працівника, спеціальної психологічної підготовки, принципово іншого кваліфікаційно-освітнього рівня, можливо, навіть зміни самого поняття кваліфікації.

У сьогоднішній швидко мінливій економіці, заснованій на знаннях, люди потребують удосконалення своїх навичок – і в особистій, і в професійній галузі – впродовж їх дорослого життя, щоб впоратися із сучасним рівнем життя. Тільки це і гарантує, що вони залишаться працездатними як протягом їхнього трудового життя, так і після.

Незважаючи на те, що технічний прогрес є найважливішим у процесі знецінення людського капіталу, на нього особливо складно вплинути. Впровадження системи безперервної фахової освіти часто пропонується для того, щоб збільшити продуктивність старіючої робочої сили і таким чином утримати робочу силу до досягнення встановленого законом пенсійного віку.

Найважливішим принципом безперервної фахової освіти є принцип багаторівневості професійних освітніх програм. Він припускає наявність багатьох рівнів і ступенів професійної економічної освіти. Головною умовою реалізації цього принципу є спадкоємність в системі багаторівневої безперервної професійної освіти.

В основі моделі системи багаторівневої безперервної фахової освіти лежить системний підхід, що вимагає щоб принцип послідовності виконував свої інтеграційні функції. Інакше кажучи, тут необхідна перебудова усіх складових взаємозв'язаних систем: мети навчання, його змісту, форм і засобів, діяльності як тих, хто навчає (педагогів), так і тих, хто навчається.

Структура багаторівневої безперервної фахової освіти в цілому повинна бути крупною єдиною системою, в яку входять взаємопов'язані, але автономні підсистеми. Ми розрізняємо дві стадії (ступені) освіти, початкове навчання і підвищення кваліфікації, і всі працівники повинні пройти обидва освітні щаблі.

Сучасні підходи до кадрової політики в Україні мають бути сконцентровані навколо проблем національної системи кваліфікацій та компетенцій, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців та робітників – тобто процесу безперервної фахової освіти. Реалізація такого комплексного підходу забезпечить конкурентоспроможність фахівців та робітників на ринку праці та прискорить процес інтеграції нашої держави в світовий економічний простір.